

Köztársasági elnöki és miniszteri évnyitó a francia mezőgazdaságban

Nicolas Sarkozy köztársasági elnök január 18-án tartotta a francia gazdátársadalomnak szóló újévi beszédét a Strasbourg-hoz közeli Truchtersheim-ben (Elzász, Bas-Rhin megye), ebben összefoglalta mindazon kihívásokat és feladatokat, amik az ágazat és a szakigazgatás előtt állnak az elkövetkezendő hónapokban és években.

A köztársasági elnök a beszéd elején leszögezte: a mezőgazdaság és az élelmiszeripar a francia gazdaság két stratégiai jelentőségű ágazata, együttes hozzájárulásuk a francia külkereskedelmi egyenleghez elengedhetetlen – 2010-ben az élelmiszer-külkereskedelem többlete 50%-kal nőtt az előző évhez képest! Ahhoz, hogy ez a külgazdasági többlet a jövőben is megmaradjon, megerősített vidékfejlesztési politikára van szükség. Ahhoz, hogy ez teljesülhessen, a 2011-es évben a francia állam a mezőgazdaság tekintetében többek között a következőkre helyezi a hangsúlyt:

- a strukturális átalakítások folytatása a gazdálkodók jövedelmi helyzetének stabilizálása, javítása: a megélhetést biztosító termelői árak érdekében a versenyképesség javítása, a felvásárlói szerződések kötelezővé tétele egyes ágazatokban,
- a G20-elnökség keretében a mezőgazdasági termékek árának hektikus ingadozása elleni küzdelem és a globális piacsabályozás alapjainak megeremtése,
- a versenysemlegesség és a kölcsönös és egyenlő engedmények elvének alkalmazása a WTO- és Mercosur-tárgyalások során,
- a 2013. utáni KAP előkészítése, ideértve a közös piaci szabályozó mechanizmusok megtartását,
- a generációváltás támogatása a gazdálkodóknál, cél az évi 7 ezres pályakezdő fiatal gazdálkodói szám biztosítása, ezzel együtt a mezőgazdasági minimumnyugdíjak emelése *(megkönnyítendő a nyugdíjkorhatárt elérő gazdálkodók döntését a nyugdíjba vonulásról és a gazdaság átadásáról)*,
- az államigazgatás – és ezen belül a mezőgazdasági szakigazgatás – reformja.

Bruno Le Maire mezőgazdasági miniszter január 26-án tartotta a szaksajtónak, majd a francia mezőgazdaság fő szereplőinek címzett újévi köszöntőjét. A miniszter által elmondottak gyakorlatilag megegyeztek a köztársasági elnök által megfogalmazottakkal, csupán egy kérdésben, a támogatások igazságosabb elosztásában fogalmazott meg árnyaltabb álláspontot.

A köztársasági elnök Elzászban arra utalt, hogy a jelenlegi magas gabonaárak tükrében elvárható lenne, hogy a GOF-növények után járó támogatások egy részét a magas takarmányárakat megszenvedő állattenyésztők kapják, hasonlóan mint 2008-ban. Bruno Le Maire viszont ezzel kapcsolatosan arra az álláspontra helyezkedett, hogy szükség van a francia mezőgazdaságon belül egy olyan szolidaritási rendszer kialakítására, ami lehetővé teszi, hogy az árak hirtelen emelkedése esetén se alakuljon ki áthidalhatatlan szakadék az egyes ágazatok jövedelmezősége között. Kijelentette, hogy a GOF-növények piacán a jelenlegi intervenciós eszközök nem elégségesek, így szükségesnek látja egy ágazatok közti („inter-filières”) szerződés rendszerének bevezetését, ami tompítani képes az egyik ágazat másikkal való képesti kiszolgáltatottságát, részben egyfajta szolidaritás-elv alkalmazásával.

Míg Nicolas Sarkozy nem foglalkozott a mezőgazdasági K+F-fel és ezen belül a biotechnológiával, Bruno Le Maire beszédében külön fejezetet szentelt a kutatás-fejlesztésnek hangsúlyozva, hogy „haza kell hozni az intellektuális hátszínét”, azaz nyíltan fogalmazva a GMO-kal kapcsolatos kutatásokat. A helyzet ugyanis a GMO-kra irányuló biotechnológiai kutatások terén olyan fokig vállalhatatlan lett Franciaországban – „köszönhetően” a teljesen legális, engedélyezett kísérletek vandál elpusztítására irányuló akcióknak -, hogy még a francia kutatóhelyek is külföldre „menekítették” kutatásaikat, a külföldi cégek pedig felhagytak a franciaországi kísérletekkel. A miniszter szerint egy jogállamban mindenkinek tiszteletben kell tartania a törvényeket, ha a Biotechnológiai Főtanács a kísérletet engedélyezte és ennek ellenére egy maroknyi ember azt elpusztítja, akkor a jogállamiság „kap egy pofont”.

A GMO-k kérdését a miniszter a környezetvédelmi előírásokkal is összekapcsolta: véleménye szerint olyan racionális, intelligens és betartható szabályokat kell ezen a területen alkotni, amik a társadalom és a gazdák érdekeit egyaránt tekintetbe veszik. Ezt a véleményét fejtette ki a KAP „zöldebbé tételével” kapcsolatosan is, leszögezve, hogy ezt lehet intelligens és „stupid” módon is lehet szorgalmazni – az utóbbi eset az, amikor a gazdák számára vállalhatatlan és/vagy teljesíthetetlen követelményeket írunk elő. Intelligens pedig akkor, ha a környezetvédelmi szempontokat pragmatikusan, ökonómiai szemlélettel is összekötve próbáljuk meg érvényesíteni. Hiszen mindezek a kérdések legalább annyira összefüggnek a gazdaságok versenyképességével, mint a munkabérek után fizetendő közterhek mértéke, vagy a terményszállítás feltételeinek európai szintű harmonizálása, stb.

Somogyi Norbert, Párizs